

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237

Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ОБОРОННА ПРОГРАМА МАЄ ПЕРШЕНСТВО — ТРУМАН

Вашингтон, 11 січня. — На пресовій конференції президент Труман, покликаючися на промову Про Стан Унії, заявив, що його адміністрація не має наміру залишати несповнені пункти й засади Демократичної програми, однак „ми розуміємо, що у такому військовому часі, як теперішній, першочислені речі мусять прийти на денний порядок наперед і наша оборонна праця мусить мати першество... В найближчих місяцях уряд мусить признати право першества таким справам, які є пильними — такими напр. є: військові справи, атомова енергія і розвиток електричної сили. Треба

СНАЙДЕР ЗАПОВІДАЄ ПІДВИЩАННЮ ПОДАТКІВ

Вашингтон. — Джан В. Снайдер, секретар скарбу, заповів, що президент Труман зголосить у Конгресі законопроект для підвищення податків до такої висоти, щоб уряд міг покривати видатки під час свого діяння. Снайдер не згадав цифр, однак кожний розуміє, що це буде найвища підвищення податків в історії Америки. Знавці передбачують, що загальна сума підвищень дійде до 15-20 білліонів, щоб збалансувати бюджет, який буде пред'явлений у понеділок. Найбільша одноразова підвищення податків була ухвалена в 1942 р. на сім білліонів річно. Оба законопроекти з 1950 р. піднесли податок на 7.7 білліонів.

ПОНАД 7,000 ВБИТИХ І ТІЛЬКИ Ж ПРОПАВШИХ НА ЛІСІ ВІЙНИ

Вашингтон. — Поправлений список жертв війни, оприлюднений 10 січня, виявив, що загальні втрати вояків ЗСА у війні в Кореї досягнули цифри 42,713. У списку нараховано 6,247 убитих, 29,306 ранених, 7,160 пропавших. До убитих зараховано тільки таких, що про них повідомлено найближчу родину, однак загальне число їх вносить 7,023.

МОБІЛІЗАЦІЯ ЛЮДСЬКОЇ СИЛИ БУДЕ ПРОГОЛОШЕНА НЕЗАБОРОМ

Вашингтон. — Анна Розенберг, асистентка секретаря оборони, сказала перед сенатською підкомісією поготівля, що президент Труман оприлюднить за кілька днів засади мобілізації людської сили. Після переслухання вона виявила, що засади для частинної мобілізації військових і промислових ресурсів є в підготовці від довшого часу. В. Стюарт Саймонгтон, президент Красної Ради Безпеченства Ресурсів, випитував наперед про

НА ВИПРОБОВАННЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ ПРИЗНАЧЕНО 5,000 КВАДРАТОВИХ МІЛЬ

Вашингтон. — Комісія Атомової Енергії виявила плян для випробовання атомової зброї на спеціальній охороняній території в стеїті Невада. Ці досвіди будуть першими пробами у ядровій детонації в Злучених Державах після вибуху першої атомової бомби в стеїті

В АМЕРИЦІ

- Українці з Бостону беруть участь у бачі „Марш Гва 1951 р.“, улаштований Міжнародним Інститутом на закінчення карнавалу 1-го лютого в готелю Статлер. Головою української секції є Т. Березуляк, директор програми Г. Штирвинський.
- Постійні в'їзні готелі втечі з торгів в Орегон, у стеїті Іла. Їх було трьох. Вони написали поему на прощання тюремного начальника, однак не стало їм часу на втечу.
- Підвищили ціну молока в Дітроні на два з половиною цента в один місяць. Кварту в продажі коштує тепер 21½ цента.
- Колумбійський університет у Нью Йорку переселив ген. Двайт Д. Айзенгавера до Європи його брата, якого він уживав як президент цієї школи. Це має бути символ його духовного об'єднання з університетом.
- Під протестом залятали податок совєтські дипломати за дім в Глен Ков, який вони закупили на власність Совєтів. Вони покликаються на дипломатичну недоторканість, як на підставу до звільнення дому від податків.

Совети відкидають піддержувані Американою нові пропозиції перемир'я

Лейк Соксес, 12 січня. Совєтський Союз заявив, що він не підтримуватиме нових пропозицій перемир'я в Кореї і опісля заходів для відновлення миру та об'єднання цілої країни, що їх вчора видвинула в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї О.Н. окрема комісія та які одну годину попереджена програма передбачувала ступінь замирення на Далекому Сході, починаючи від завершення зброї в Кореї, після чого „відповідними етапами“ мали б бути відкликані з Кореї всі чужоземні війська, а комуністичний Китай мав би взяти участь в нарадах в справі Формози та інших далекосхідних проблем. Злучені Держави, як згадано, піддержали ці пропозиції одну годину після їх проголошення. Совєтський Союз, натомість, висловився критично про ці пропозиції, вважаючи їх „свідомо неясними“ з „нотками ультиматуму“ і заявив, що він їх тому не буде підтримувати. В дипломатичних колах, зокрема з численних представництв в О.Н. — були заскочені швидко американською піддержкою цих пропозицій, головним як йдеться про згоду на участь комуністичного Китаю в дебатах в справі Формози. Речник державного департаменту виразно ствердив, що це не означає будь-якої зміни в дотепершній американській політиці, а проблема розмов в справі Формози досі в такій формі не видвагалася. Совєтський представник в О.Н., А. Малік, в своїй критиці нових пропозицій виходив зі заложення, що це Америка є „агресором“ в Кореї. Новий плян видвигає таких п'ять пропозицій: 1. негайне припинення воєнних дій в Кореї; 2. Перебрати негайні заходи для припинення і встановлення миру в Кореї; 3. Дозво-

лити на виконання резолюції О.Н. щодо об'єднання і суверенності Кореї та встановлення вільного демократичного уряду для цілої країни. Всі чужоземні війська повинні бути відкликані відповідними стадіями; 4. Повинна бути встановлена відповідна тимчасова адміністрація країни, для виконання попередніх постанов; 5. Негайно після договорення про завершення зброї повинна відбутися конференція з обов'язковою участю Америки, Британії, Совєтів і червоного Китаю, на якій були б обговорені і подальші дії згідно з чартером О.Н. всі далекосхідні справи, включно з Формозою. Совєтський представник поставився критично до чотирьох перших пунктів, не забираючи становища до останнього. Загально вважається, що нові пропозиції будуть прийняті величезною більшістю членів Об'єднаних Націй.

КАММОНВЕЛТ ПІДДЕРЖУЄ ПРОПОЗИЦІЮ ПЕРЕМИР'Я

Лондон, 12 січня. — Прем'єр країн британської спільноти народів, що тепер власне відбувають тут свою конференцію, однодушно піддержали видявлені в Об'єднаних Націях нові пропозиції для перемир'я в Кореї та для замирення на Далекому Сході. Стверджується, що тепер це все залежить ще тільки від комуністичного уряду та від його згоди припинити воєнні дії в Кореї, бо Злучені Держави не підуть на жадні переговори, як довго в Кореї стрілятиметься. Проте, тут, як і в Об'єднаних Націях знають собі справу, що Пейсінг і в цьому випадку поступити так, як цього хоче Москва, представляє велике викликання своїм критичним думкам. Вважається, що нові пропозиції, без огляду на те, чи їх червоний табір прийме чи ні, матимуть переломове значення в корейському конфлікті, бо теж на випадок їх відкинення комуністами — демократії зробить відповідний практичний висновок в своєму дальшому діянні.

ПРЕЗИДЕНТ ІМЕНУВАВ ДОЛЕСА ГОЛОВОЮ КОМІСІЇ ДЛЯ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Вашингтон, 12 січня. — Президент Труман іменував вчора Джана Фостера Долеса, головною державного департаменту, головою комісії, яка складатиметься з політичних і військових представників та яка має негайно вийти до Токіо, щоб з ген. МакАртуром і японськими представниками почати наради в справі мирового договору з Японією. Долес, з особитою рангою амбасадора, мав би вийти до Токіо вже впродовж найближчих 10 днів. Наряди в Токіо, що матимуть характер „вступних“, потрібують два або три тижні. Стверджується, що Злучені

ТРУМАН ОБСТОЮЄ ПРАВО ПРЕЗИДЕНТА ВИСИЛАТИ ВІЙСЬКА ЗАКОРДОН

Вашингтон, 11 січня. — Президент Труман заявив, що він має незалежне конституційне право висилати війська Злучених Держав в кожну околицю світу і буде теж готовий вислати деякі військові частини для альянської європейської армії, якщо тільки генерал Двайт Д. Айзенгавер вискаже, що це потрібне. У такій спосіб през. Труман дав відповідь сен. Робертowi А. Тефтови й іншим критикам, які оскаржували його право і домагалися, щоб президент постарався за дозвіл Конгресу, заки вінше кудись війська на підставі зобов'язань Північно Атлантичного Пакту. Цю справу обговорював Труман на своїй пресовій конференції. Він заявив, що не буде питатися Конгресу при вивопнованні зобов'язань з договору, за те засягне поради членів сенатської комісії закордонних справ і комісії збройних сил, заки це зробить. Це сказав президент у відповіді на запит про резолюцію, яку зголосив в палаті репрезентантів конгресмен Фредерік Р. Кудерт, республіканець з Нью Йорку, щоб відмовити дальших фондів, якщо президент забавав би вислати дальше війська до Кореї. Коли зайдє потреба, то президент відкинується до цілої країни, сказав Труман.

КОННАЛІ ОСПОРЮЄ ЗАСАДИ ТЕФТА В ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ

Вашингтон. — При відкритті конгресової дебати над закордонною політикою уряду, голова сенатської комісії закордонних справ, сенатор Там Конналлі назвав пред'явлення сенатора Роберта А. Тефта, „запорукою для торгів“ над допомогою для Європи, опертою на самій повітряній силі. Конналлі закинув Тефтови, що він відновляв філософію „сили при допомозі слабости“. Два інші республіканські сенатори, а саме Гейрі Кабот Ладж з Массачусетс і Вільям Ф. Новленд з Каліфорнії, ствердили ясені, що вони не підуть слідами Тефта і не будуть заперечувати зобов'язань вислати в Європу американське військо. Новленд домагався тільки ясені пропорції в організації американських і європейських дивізій. Конналлі закинув Тефтови, що він вдарив по голові багатьох європейців і дав підтримку совєтській агітації, наче б то Америка була роздвоєнена. Конналлі заперив Європу, що американський народ стане в цілості в обороні волі.

ПІДГОТОВКА ДО ВИЗНАННЯ КИТАЮ АГРЕСОРОМ

Вашингтон. — Під теперішню пору уряд Злучених Держав зайнятий ствердженням, яке становить займатись поодинокі держави до агресії комуністичного Китаю, тобто, чи хочуть натаварувати його як агресора. Ці допити відбуваються потайки, однак вони колись будуть оприлюднені. Тоді американський народ буде знати, як судити різні країни з їхньої поведінки у відношенні до Америки в часі важкої кризи. Становище держав може бути підставою у складанні своєї політики на цілі генерації в майбутності. На підставі різних інформацій Вашингтонські кореспонденти

АНЗЕНГАВЕР ХАРАКТЕРИЗУЄ ЦІЛІ ЗАХОДУ

Гаага, Голандія, 12 січня. — Двайт Айзенгавер, начальник команди західних сил, під час своїх відвідин в Голандії та після розмов з голандським урядом, зложив інтересну заяву, яка характеризує цілі теперішньої оборонної підготовки західних демократій. Ген. Айзенгавер ствердив: „Вільні нації намагаються зорганізуватися для збереження миру з метою забезпечити своїм народам право жити в довірі і спокою, — продукувати для добра кожного громадянина, творити з метою, щоб життя стопа всіх в кожній нації поліпшувалася. Кожний з нас може добитися великих соціальних і політичних здобутків, але їх можна досягнути тільки в атмосфері безпеки“. Цю останню фразу вважається важливою ноткою в теперішній політиці вільного світу.

ТАЙСЬКОГО УРЯДУ ТА ВІД ЙОГО ЗГОДИ ПРИПИНІТИ ВОЄННІ ДІЇ В КОРЕЇ, БО ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ПІДУТЬ НА ЖАДНІ ПЕРЕГОВОРИ, ЯК ДОВГО В КОРЕЇ СТІЛЯТИМЕТЬСЯ

Проте, тут, як і в Об'єднаних Націях знають собі справу, що Пейсінг і в цьому випадку поступити так, як цього хоче Москва, представляє велике викликання своїм критичним думкам. Вважається, що нові пропозиції, без огляду на те, чи їх червоний табір прийме чи ні, матимуть переломове значення в корейському конфлікті, бо теж на випадок їх відкинення комуністами — демократії зробить відповідний практичний висновок в своєму дальшому діянні.

БЕРЛІН ПЕРЕМІНЕНО НА „КРАЇНУ“

Берлін, 12 січня. — Міська Асамблея Берліна перемінилася вчора в Палату Депутатів, закінчуючи тим самим 142-літню традицію Берліна як міста та започатковуючи для нього нову добу вже як „країну“ (Лянд), що як адміністраційна цілість мав би увійти до федерації західно-німецьких країн на рівних правах, як їх має Баварія, Вюртемберг та інші. Президентом Палати вибрано через аклямацію д-ра Отта сугра, соціал-демократа, що був президентом міської Асамблеї від 1948 року. Сьогодні буде вибраний мейор міста і вважається, що переди кандидатура християнського демократа д-ра Волтера Шрайбера, який заступив би на цьому пості д-ра Ернста Ротгера, відомого зі свого рішучого становища проти всіх комуністичних зацій.

ВАТИКАН ЗАБОРОНИВ СВЯЩЕНИКАМ НАЛЕЖАТИ ДО РОТАРІВ

Рим, 12 січня. — Свята Конгрегація Апостольської Столиці проголосила вчора декрет, на підставі якого забороняється католицьким священникам належати до міжнародних клубів Ротаріїв. В декреті пригадується канонічний закон про участь в не-католицьких організаціях і стверджується, що Ротарії не у всіх країнах мають який загальний характер, як в Злучених Державах і в деяких вони є не тільки зв'язані з масонами, але теж виразно анти-церковні. Проте, військи не робиться і заборону простягається на всі країни. Ця заборона відноситься тільки до зв'язаності, а не до вірних, хоча і тим пригадується, щоб вони були „осторожні“, але залишається їхньому власному розсудку куди і до яких організацій та клубів їм належати. Головна квартира Міжнародних Ротаріїв в Шінаго, у відповідь на декрет Ватикану, — проголосила заяву свого президента, в якій тільки стверджується, що Ротарії не є таємні і в жодному випадку не „встривають“ в релігійні справи.

В СВІТІ

- Шведський король остеріг надрі своєї країни перед „непередбаченими небезпеками“ та закликав його до дальших зусиль для скріплення оборони.
- Договір проти народодовбивства, ухвалений в грудні 1949 року Генеральною Асамблеєю О.Н., увійшов в силу з дня 12 січня цього року.
- Міністри закордонних справ Скандинавських країн відбудуть свої наради в Копенгазі в найближчий вівторок. Предметом наради буде становище до американських заходів визнати комуністичний Китай агресором.
- Совєтська пропаганда гостро критикує останні послання президента Трумана в Конгресі і вважає, що Конгрес, не зважаючи на демократично-республіканські розбіжності поглядів, ухвалить „дальшу милітаризацію Америки“.
- Совєтський суд в східній Німеччині засудив знову трьох німців на гару смерті за згодіне шпигунство в користь Америки.

ЧЕРВОНІ НАМАГАЮТЬСЯ ОТОЧИТИ АЛІАНТІВ В КОРЕЇ

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ЗАПЕКЛІ БОЇ НА ЦЕНТРАЛЬНОМУ ФРОНТІ. — ВОРОЖІ ВТРАТИ ДОХОДЯТЬ ДО 50%.

Токіо, 12 січня. — Комуністичній армії в Кореї почали вчора на центральному секторі фронту обходити праві крило альянських ліній, з виразною метою оточити там головну силу альянських військ. Після передчорашніх протинаступів американських, французьких і голандських відділів в районі Вонджу, ворог почав обходити цей фронт по лінії Чечон-Чонджу, около 70 миль на південь від 38-мої паралелі. Альянський патруль повідомив про „велику кількість“ ворога на північ від Танянг. Це є приблизно той сам шлях, по якому минулого літа йшов ворожий наступ в напрямку на Тайгу. Гористий та в багатьох місцях недоступний терен утруднює дії напасників і оборонців. Бої на фронті продовжуються, але вчора вони вже не мали попередньої сили і були більше „спорадичними“. Стверджується, що ворог підтягає на фронт дальші резерви. Вчора комуністи втратили свого великого природного союзника, як перестали падати дощі і випокоджени небо знову вкрилося сильними з'єднаннями альянської боевої авіації, що виконала вчора 215 налетів, вбиваючи снайманше 1,400 ворожих вояків та знищуючи багато воєнного матеріялу. Авіаційна розвідка зі свого боку відшукала вартісні об'єкти для альянської артилерії, що почала засилати вогнем концентрацію ворожих військ. Стверджується, що ворожі втрати в поодиноких випадках доходять до 50% наявних сил. Зі західного фронту повідомляється тільки про „обмежені“ бої, переважно розвідних частин. На цьому секторі альянті „відв'язалися“ від ворога та продовжують пляновий відступ на південь. Вчора головна квартира ген. Мек Артура вперше вже не проголосила операційного комунікату, зазначаючи це фронтовому командуванню. Альянські бомбардувальники виконали вчора цілий ряд налетів на воєнні об'єкти, головню військові транспортні і комунікаційні получення у запіллі.

ГЕРОІЗМ ЛІКАРІВ НА ФРОНТІ В КОРЕЇ

Корея, 12 січня. — У фронтових повідомленнях з найбільшим признанням стверджується справжній героїзм лікарів, що з найбільшим ризиком власного життя рятують життя та злагіднюють терпіння поранених вояків в перших фронтових лініях. Не рідко лікарі доводяться відкладати медичний інструмент та заступати його зброєю проти підступного ворога. Героїзм і посвята лікарів та медичного персоналу — зменшують альянські втрати, що є порівняльно тільки незначні. Стверджується, що вчора вони вже не мали попередньої сили і були більше „спорадичними“. Стверджується, що ворог підтягає на фронт дальші резерви. Вчора комуністи втратили свого великого природного союзника, як перестали падати дощі і випокоджени небо знову вкрилося сильними з'єднаннями альянської боевої авіації, що виконала вчора 215 налетів, вбиваючи снайманше 1,400 ворожих вояків та знищуючи багато воєнного матеріялу. Авіаційна розвідка зі свого боку відшукала вартісні об'єкти для альянської артилерії, що почала засилати вогнем концентрацію ворожих військ. Стверджується, що ворожі втрати в поодиноких випадках доходять до 50% наявних сил. Зі західного фронту повідомляється тільки про „обмежені“ бої, переважно розвідних частин. На цьому секторі альянті „відв'язалися“ від ворога та продовжують пляновий відступ на південь. Вчора головна квартира ген. Мек Артура вперше вже не проголосила операційного комунікату, зазначаючи це фронтовому командуванню. Альянські бомбардувальники виконали вчора цілий ряд налетів на воєнні об'єкти, головню військові транспортні і комунікаційні получення у запіллі.

ДИВОГЛЯДИ КОРЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Корея, 12 січня. — В корейській війні зустрілось досвідом двох історичних епох і дві цивілізації, відділені від себе століттями. Комуністичний фронт та його заплія можна б живцем взяти до історичного фільму про похід Джінгіс Хаана. — Вчора, для прикладу, альянські турбо-літаки, що летять зі швидкістю голосу, атакували ворожу воєнну валку, що підсувалася до фронту такими середньовіковими комунікаційними засобами як верблюд, волі і в кращих випадках мали, степові коні. У вчорашньому повідомленні одного авіаційного з'єднання вичисляється ворожі втрати від налету: — 100 вояків, два верблуди, вісім волів і два коні.

БЕРЛІН ПЕРЕМІНЕНО НА „КРАЇНУ“

Берлін, 12 січня. — Міська Асамблея Берліна перемінилася вчора в Палату Депутатів, закінчуючи тим самим 142-літню традицію Берліна як міста та започатковуючи для нього нову добу вже як „країну“ (Лянд), що як адміністраційна цілість мав би увійти до федерації західно-німецьких країн на рівних правах, як їх має Баварія, Вюртемберг та інші. Президентом Палати вибрано через аклямацію д-ра Отта сугра, соціал-демократа, що був президентом міської Асамблеї від 1948 року. Сьогодні буде вибраний мейор міста і вважається, що переди кандидатура християнського демократа д-ра Волтера Шрайбера, який заступив би на цьому пості д-ра Ернста Ротгера, відомого зі свого рішучого становища проти всіх комуністичних зацій.

ВАТИКАН ЗАБОРОНИВ СВЯЩЕНИКАМ НАЛЕЖАТИ ДО РОТАРІВ

Рим, 12 січня. — Свята Конгрегація Апостольської Столиці проголосила вчора декрет, на підставі якого забороняється католицьким священникам належати до міжнародних клубів Ротаріїв. В декреті пригадується канонічний закон про участь в не-католицьких організаціях і стверджується, що Ротарії не у всіх країнах мають який загальний характер, як в Злучених Державах і в деяких вони є не тільки зв'язані з масонами, але теж виразно анти-церковні. Проте, військи не робиться і заборону простягається на всі країни. Ця заборона відноситься тільки до зв'язаності, а не до вірних, хоча і тим пригадується, щоб вони були „осторожні“, але залишається їхньому власному розсудку куди і до яких організацій та клубів їм належати. Головна квартира Міжнародних Ротаріїв в Шінаго, у відповідь на декрет Ватикану, — проголосила заяву свого президента, в якій тільки стверджується, що Ротарії не є таємні і в жодному випадку не „встривають“ в релігійні справи.

В СВІТІ

- Шведський король остеріг надрі своєї країни перед „непередбаченими небезпеками“ та закликав його до дальших зусиль для скріплення оборони.
- Договір проти народодовбивства, ухвалений в грудні 1949 року Генеральною Асамблеєю О.Н., увійшов в силу з дня 12 січня цього року.
- Міністри закордонних справ Скандинавських країн відбудуть свої наради в Копенгазі в найближчий вівторок. Предметом наради буде становище до американських заходів визнати комуністичний Китай агресором.
- Совєтська пропаганда гостро критикує останні послання президента Трумана в Конгресі і вважає, що Конгрес, не зважаючи на демократично-республіканські розбіжності поглядів, ухвалить „дальшу милітаризацію Америки“.
- Совєтський суд в східній Німеччині засудив знову трьох німців на гару смерті за згодіне шпигунство в користь Америки.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПО ДЕБАТІ—ПОРОЗУМІННЯ

Марсел Кашен, комуністичний ветеран у французькій Національній Асамблеї, цитував у своїй промові сенатора Тефта на доказ, що проти-комуністичний табір у Злучених Державах є цілком розбитий та ніяк не може здобутись на спільну політичну програму, головню у відношенні до Советського Союзу. В тому самому часі промовляв у Лондоні новий американський амбасадор, Волтер С. Гіффорд. Цей знову запевняв нарід Британії, що в часі міжнародної кризи в Америці прийде цілком певно до порозуміння між демократами і республіканцями, коли йдеться про основні проблеми. Гіффорд (республіканець, але назначений амбасадором демократичною адміністрацією) пригадав британцям, що різні політичні погляди американців треба вважати «одним з найдавніших імпорту з Англії». Однак найбільше світла кинула на проблему згоди така промова президента Трумана, виголошена в Конгресі як «Послання про Стан Унії». Вона повні вдовольняла Західну Європу, запевнюючи їй допомогу, та вяснила, що в Америці дебати на політичні й міжнародні теми були й залишаться, бо це є тут в звичай і належить до природних засобів, якими демократія приходить до порозуміння.

Доказом такого твердження може послужити хоч би найновіша заява сенатора Тефта в справі допомоги Західній Європі. Згадуємо це, бо якраз Тефт дав притому до широких коментарів на тему суворої загрози не тільки в Америці, але і в цілому світі. В Совегах тим разом московські газети віддали багато місця цієї промові Тефта і то на перших сторінках. Мовляв, навіть такий впливовий сенатор як Тефт сумнівається в советську агресію в Європі! Отже з теперішньої заяви самого Тефта ясно, що він є за повну згоду щодо закордонної політики Злучених Держав. Він згідний перегорати різниці й дас до зрозуміння, що в дечому поступиться, як почує аргументи другої сторони, про які, дуже можливо, не говориться публічно і не пишеться в газетах. Розважні голоси піддають президентові Труманові та департаментові стейту, щоб вони ставились позитивно до предложения Тефта, бо він на це заслуговав, виділяючи важливі аргументи.

Так і ставиться Труман і Тефт не визнають у принципах, а тільки щодо способів, як де і чим оборонити себе перед комуністичною агресією і російським імперіалізмом. Як відомо, Тефт кладе головний наїтис на флоту і летунство. Тефт теж визнає свідомість, що Північно-Атлантичний Договір зобов'язує Злучені Держави йти до війни відразу, як тільки Совети нападут на будь-яку країну, що є членом цього Пакту. Він ще виразніше підкреслює це тепер, домагаючись виразної заяви, що «напад Советів на Західну Європу означатиме війну з Америкою».

Вже з цього можна пізнати, що сенатор Тефт не є ані «дефіцитом», ані «ізоляціоністом», як дехто його представляє і проти чого він рішучо протестує. Він тільки не вірить у військову силу Об'єднаних Націй, а саму цю установу називає в теперішніх обставинах «дискусійною групою», яка не є в силі ані об'явити війну, ані її вести. Тому саме дораджує спиратись головню на силу самої Америки. Навіть якщоб Совети війни тепер не зачинали, Тефт дораджує держати Злучені Держави «на воєнній стопі» яких 10 років, хоч це, як він признає, вимагало б з боку американського народу величезної повсяти.

Вороги Америки і свободи, що розраховують на розбиття цієї країни при допомозі Тефта та йому подібних, грубо помиляються. Советська загроза є така наглядна, що вона американцям уже об'єднала. Різні думок є тільки щодо способів, як краще з цєю загрозою боротись. Але навіть і щодо цього в основному теж іде до порозуміння.

Американська психологічна ОФЕНЗИВА

Коли президент Труман виступав у Конгресі своєю промовою Про Стан Унії, і в ній сказав, що «ми вислали останнього тижня до Європи одного з наших найбільших військово-командантів, а саме генерала Двайта Д. Айзенгавера», то це місце викликало загальне порушення серед конгресменів. Конгресові кореспонденти згадують, що в самому імені Айзенгавера містилася магіка, яка спонукала не тільки конгресменів, але й галерію до гримих оплесків. Оплески на республіканських лавах були такі довгі й голосні, як на демократичних. Сенатор Роберт А. Тефт з Огайо, провідник республіканської опозиції, приєднався до загального хору і оплескував імя Айзенгавера разом з іншими.

Оце «магічне імя» зробило теж сильне враження на європейських політиків. Вони вітають його всюди з одушевленням. Тільки комуністи протестують і підносять оклик «Забирайся з Європи!».

Хочби навіть сумніватися в успіх місії генерала Айзенгавера, проте не можна заперечити, що з його приїздом повстав новий рух. Цей рух можна назвати «психологічною офензивою проти комунізму». Таке стверджують американські кореспонденти, що дописують з Європи.

Сама «психологічна війна» в Європі ведеться з різними фазами від закінчення другої світової війни. Вона застала західну Європу несприятливою, бо ж її почав підступно оди з союзників у війні. Почала її Росія, довголітній політичний та військовий союзник Франції ще за мирних часів. Не підозрюючи підступу, провідні політичні кола західної Європи не знали, що це насправді є. Коли ж зрозуміли, про що йдеться, не взялися як слід до відсічі. Щойно зі зорганізуванням Північно-Атлантичного Пакту складено план такої офензи. Існування планів виявив європейський кореспондент і поділився «Нью-Йорк Таймс» Бенджамін Веллес, можливо, що на те, щоб промотати шлях для ген. Айзенгавера. Плани були готові ще перед 13 вересня 1950 р. і про них повідомив американський департамент стейту всі свої місця по цілому світі. В об'їзнику з 13 вересня містилася пригада, що Америка до того часу обмежувалася до ствердження правди у відношенні, а з висланням об'їзника мала початися інтензивна пропаганда на далеку мету. У ній не треба було обмежуватись до заперечування більшовицьких злочинів, але треба було основню згадати більшовицькі методи і подрібно розбирати самі брехні та належно їх навітлювати і не шадити наміслю до комуністичних метод. Так мав виглядати основний засіб пропаганди у всіх країнах світу, включаючи й країни Советського Союзу.

Окремий план був придуманий для країн сателітів, або для поневолених країн. Туди мав іти «Голос Америки» по радіо, а крім того придумано технічні способи для поширення в таких країнах, як теж і в самій Росії, «Західного» голосу. Крім згаданих територій придумано ще пропаганду для країн, які є загрожені агресією і для країн, які вказують на невдовільня з советського режиму. Саме в тих останніх мали розвинути американські місії енергійну пропагандивну працю при допомозі радіо-програм, газетних статей, театру, через письменників та взагалі інтелектуальних кол.

Оці ревеліяції вказують, що Вашингтон склав належну програму і вислав її закордон.

Володимир Савченко.

БІЛЬШЕ ВИТРИВАЛОСТІ

(До воєнних подій у Кореї).

У зв'язку з бойовими подіями на фронті в Кореї, преса вдарила на сполох, викликуючи у червоного диктатора комуністичного світу юдину задоволену усмішку: «Ага, налякав!».

З пресових повідомлень виходило б, що положення на корейському фронті тепер навіть гірше, ніж було в кінці червня 1950 р., себто в першій стадії наступу комуністичних корейських військ.

Але чорт не такий страшний, як його малюють. І чи в дійсності тепер гірше, як було ще на початку війни в Кореї? Для порівняння й кращої оцінки ситуації на Сході, зокрема в Кореї, пригадаємо читачам в загальних рисах події, що сталися в кінці червня 1950 р. в перших днях війни в Кореї.

Отож червоні північно-корейські війська, озброєні советською зброєю включно з важкою й танками, зі значно переважальною кількістю, ніж усі збройні сили, що їх під той час мала Південна Корейська Республіка, вранці 25 червня перетнули кордон цієї республіки й заатакували південно-корейські війська. Таким робом у Кореї розпочалася війна без усякого попередження. Вже 27 червня вранці вкопали північно-корейські більшовицькі танки до столиці Кореї Сеула й на вулицях цієї старої соборної корейської столиці розпочалися заміські рукопашні бої. А вже 28 червня не тільки був захоплений Сеул, але червоної просунулися навіть на 16 миль на південь від нього. Тільки 29 червня американська авіація почала на широку скалю операції в обороні zagrożеного червоными залізничного вузла Суwon, на південь від м. Сеул. Тоді писали, що в Південній Корейській Республіці було тільки п'ятсот американських воїнків. Але тепер — не тільки американські дивізії, а й цілі американські корпуси зосереджені в Кореї та складають із військами деяких інших держав цілу армію; а до того ще й кілька корпусів Південно-Корейської Республіки. А найголовніше це те, що війська Об'єднаних Націй мають перевагу над ворогом в повітрі і на морях та океанах.

У де-кого викликано побоювання, що китайські війська активно виступили по боці комуністичних військ, а тим самим одверто — проти військ Об'єднаних Націй.

Однак вона не була відповідно використана там, куди була спрямована. Дехто висловлює критику, що виконання її застрягло в бюрократичних тенетах, починаючи від департаменту стейту, а кінчаючи на закордонних місіях.

Коли тепер виявився в Європі ген. Айзенгавер, якого помисли підчас останньої війни найшли загальне признание, європейські кореспонденти висловлюють віру, що він поставитиме психологічну офензиву на належному рівні. Це може причинитись наперед до стримання дотеперішнього незалежно успішного походу більшовицької психологічної офензи, а з бігом часу і до стримання справжньої російської агресії. Коли б таку місію сповнів ген. Айзенгавер, об'єднуючи довкола себе 270.000.000 вільних європейців, тоді він довершив би справді велике історичне діло.

Цей переляк головним робом базується на кількості, а не береться під увагу моральної якості війська та його сучасне модерне озброєння. Щодо китайців, то вже 30-го жовтня було стверджено, що вони збройно б'ються по боці комуністичних військ. А тепер, не дивлячись на те, що сотні тисяч китайського війська б'ються по боці північних комуністичних військ, уже нема таких великих і швидких успіхів, які сталися в перші дні війни в Кореї. Підтверджується, — хто знає Китай, той давно це знає, — що китайська армія великої бойової вартості з себе не уявляє. Бодай вснав історія не згадує не тільки про китайських генеральних полководців, а навіть взагалі про видатних чи талановитих. Та й взагалі китайська нація не воїнича. Недивно, що навіть Японія, не така численна, як Китай, на наших очах розгорнула й була окупувала його ще задвоє перед II-ю світовою війною. А коли взяли під увагу, що там є чимало партизан прихильників Чіан-Кай-ші, а з другого боку на острові Формозі є націоналістичні війська, які очікують тільки дозволу приєднатися до військ Об'єднаних Націй, то як бачимо, в самому Китаї не все блискуче, а навіть не все гаразд. Крім усього цього, порівнюючи недавно писали ще й про голод в тому краю.

Тяжко припустити, щоб СС-СР зміг проархувати населення Китаю, коли його власне нормально не відживляється й бідує. Отож сподівається, що як не все китайське населення, то бодай більшість його піде у біт з великим ентузіазмом, на

наш скромний погляд, було б помилкою. Можна з певністю твердити, що китайський сучасний диктатор та його уряд повністю одержали наказ із Москви збройно виступити, залишаючи, що інакше не будуть їм допомогати в боротьбі з Чіан-Кай-ші.

Як відомо, політика й стратегія повинні бути в тісному зв'язку, допомагаючи одна одній. І там, де політика не дописала, мусить часами забраї слово стратегія й навпаки.

Не може бути двох думок, що політика більшовиків, зокрема в кінці червня 1950 р., не дописала, коли советський представник, член Об'єднаних Націй, відмовився взяти участь в нараді цієї організації, де вирішувалася доля Кореї. Представникові Советів здавалось, як то кажуть, що «без Грїця вода не освятиться», себто: коли він не прийде, то без нього засідання не відбудеться й взагалі справа відтягнеться на довгий час. А тимчасом північно-корейські війська займають всю Корею й організація Об'єднаних Націй стане перед фактом, мовляв, народ корейський вже цю справу сам вирішив.

Але в кінці червня 1950 р. обійшлося і без «Грїця». Тоді Москва похвилює у дурні в справі Кореї, вирішав розрубати корейський вузол збройно, але не руками москвін, а навічних китайців, які, можливо, покищо вважують москвін своїми щирими приятелями, забуваючи, як це за царату в 1900 р. Росія брала участь у подавленні боксерського повстання в Пекіні та про вимушений, невигідний для китайців договір в справі Манджурії.

Важко на сто відсотків твердити, що Москва сама збройно не виступить в Кореї. Але її стратегія вже не дописала на бойових полях Кореї. Бо бачимо, як вона кидас підлеглі їй війська по частям, а їх по черзі знищать — спочатку корейців, а тепер десятки тисяч китайців, що полягли головним чином від могутньої повітряної флотії, яка засипас їх бомбами з повітря при незначних втратах військ Об'єднаних Націй, а до того з моря допомагає ще й морська флотія. Тільки, що Москва з людськими жертвами не рахується.

Оскільки б Росія виступила одверто збройно на Сході, то це було б краще. Щойно тоді прийшов би їй кінець.

Не треба забувати, що починаючи з 1918 р. головна військова промисловість поступово зосереджувалася за Уралом, в Сибірі. Знаємо, що вже в березні 1918 р. підчас першої світової війни, коли німці підходили до Пекова й в той час була загроза не тільки для Петрограду, а побоявалися навіть за Москву, то за порадою Генерального Штабу військова промисловість почала будуватися за Уралом. Правда, на короткий час перенісся цюмо адмірал Колчак, що з добровольцями наступав зі сходу проти червоних, але та думка незабаром була остаточно переведена в життя. Коли в 1941 р. німці опинилися під Москвою на віддалі гарматного стрілу, то ця подія ще більше переконала москвін, де їм треба будувати свою воєнну про-

мисловість. Правда, це при умові, коли ворог наступає з заходу. Але Азія, це Ахилів п'ята більшовиків. Там повітряна флотія Об'єднаних Націй знайде для себе багато поживи.

Московська морська флотія була завжди не на належній височині, як на велику державу; вона ленталася у хвості інших великих держав. А тепер вона ще слабша ніж за царські часи.

Підчас другої світової війни, не дивлячись на те, що німці не встигли розбудувати свою морську флотію і це також було одною з причин, що їм не пощастило дістатися до Англії, зокрема до Лондону, — більшовицька морська флотія сиділа в своїх норах-схованках і не відважувалася показатись у відкритому морі, аби дати бій противникові. Частина червоної флотії все ж таки була знищена.

З огляду на панування в повітрі й на морях війська Об'єднаних Націй на Далекому Сході, всі воєнні об'єкти, починаючи з Владивостока — фортеці на протязі порівнюючи короткого часу можна б знищити. Можна було б також легко припинити на великих просторах Сибіру залізничний рух. Тим паче, що залізниця за Уралом і так не багато, а без них пересування військ і постачання їх дуже ускладниться. Жалюгідна морська флотія, яка на Сході ще живоїте пішла б с'їдами адмірала Роджественського.

Коли б китайські провідники були б такі дуболоби, що трималися б далі Посила Вісаріоновича, то не пошкодило б у крайньому разі використати природних воїнків — японців, що з великою охотою пішли би бити не тільки білих, але й жовтих більшовицьких прихвостнів. Треба тільки зрозуміти той стан населення на японських островах, де тяжко вже їм дихати від тісноти. Отож забрати б у москвін правдивий «острів сліз» — Сахалін та ще деякі інші й віддати їх японцям. А в подяку за це симпатії японського населення були б тоді щиро звернені в бок ЗПДП та держава як пліч-о-пліч з Америкою борялись за звільнення Кореї від червоного окупанта. Треба пам'ятати, що політична рівновага повинна бути не тільки на Заході, але й на Сході, бо щойко тоді настав би на світі спокій на довгий час.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СІЛА

Др. М. Борєцький „НАУКА Й ПОЛІТИКА” (Виступ д-ра А. Марголіна)

Д-р Марголін особисто відрушіями історичного розвитку соціалістично-марксистів дистансується. Він каже, що він «соціаліст», але «немарксист». На жаль, доповідач не дав дифініції свого «немарксистичного соціалізму». Продовжуючи однак нашу аналізу, можемо відтворити модель програми, що яку він вентуально думає. А що сутю-політичний складник — демократизм — вилучається як бездискусійний, то тут ідеться головню про уявну будучу соціально-економічну структуру.

Та спершу, однак, що значить бути марксистом? — Це означає не так визнавати наукові ствердження Карла Маркса, а й його ортодоксальних епігонів екзактними для соціально-економічної структури суспільства, як духовна настаюва, що базується на матеріалістичному сприйманні історії і бути такою ж самою настаювою в сучасності й на майбутнє. Матеріалістичне сприймання історії вважас, що

суспільство як суцільну культурну систему, на яку складаються багато, а не один фактор. Бути соціалістом-немарксистом, виходячи з історико-наукової бази, означає кінєчкініти вірити, що людство, а вільню найвища системна одиниця — нарід, знаходиться на шляху до соціалізму, і старатися завершення його побудови приспінити, чи навіть удо-сконалити. Очевидно, що тримаються історично-науковим заложенем, такий соціалізм не може бути доктринерським.

В основу такої структури береться всі продуктивні сили народу, культуру народу. Побудовуючи на такий базі соціально-економічну структуру, в першу чергу мається на увазі забезпечення розвитку народу як цілості.

Ми знаємо, що від цієї структури залежить прогрес цієї реґрес в розвитку цих усіх названих пов'язь. Маючи на увазі єдино прогрес, не можна нехтувати відносними здобутками людства як такого, сприймаючи їх єдино по лінії нашої культури. Мовою економіста говорлячи, тут ідеться не тільки про матеріальну безпеку народу, як субекта народнього господарства, а в такій самій мірі і про безпеку всіх духово-культурних потреб народу, до безпеки незалеж-

ности включно. Говорячи про саму економічну структуру, рівночасно думається про соціально-політичну структуру, не розглядається економіка як метанізму для себе, а соціально-економічний лад у своїй черзі для себе, а думається про народне господарство на базі усіх культурних ділянок народу. Така настаюва побудови соціально-економічної структури мас в собі тенденції для піднесення народу на вищий щабель, до створення практично безкласового суспільства.

Думаючи про технічну будову такої структури ми бачимо, що її не найдемо в жадній з засадничих двох форм: ані в ідеальній формі ринкового (регулятором є автоматизм ціни), ані в ідеальній формі центрально-зерованого господарства (центр. планування). Така структура була б синтезом цих двох засадничих форм, побудована на базі найвищої доцільності, користуючись відносними практичними досвідами людства загальною, а українського народу зокрема.

Д-р Марголін, очевидно не міг помітити такого основного фактору нашої сучасної політики, як наявність активних вільно-політичних сил на українських землях. Довідач стверджує цю наявність і дас її оцінку, як за інформа-

ціями демократично, але на диниці, сприяє вихованню високої політичної культури народу, забезпечує перед творення антинародних клів і клас, уможливило якнайменш болю проїти внутрішні оздолення, високо підносити гідність і цінність людини. В той же час ми проти форм розкладової демократії, яка призводить до знесення державної влади, ставлення партійних інтересів вище загальнонаціональних, до занепаду політичної культури, деморалізації народу, до розрушення основ, на які будується здорове суспільство і сама демократія, що в результаті закінчиться або поневоленням народу, або тоталітаризмом всередині країни.

В питанні соціального ладу в Українській Державі ми стоїмо на становищі безкласового суспільства. Під безкласовим суспільством ми розуміємо суспільство без висискувачів і висискуваних, суспільство вільних неексплуатованих селян і робітників, і трудової інтелігенції. Досвід виказав, що експлуататорські класи можуть творитись на ґрунті приватної власності, так і на ґрунті усуспільнених знарядь і засобів виробництва, якщо відсутня політична демократія, якщо при владі стоїть не народ, а одна тоталітарна партія.

Тому ми проти повороту капіталізму в Україну і за повне знищення більшовицької експлуататорської системи в організації промисловости, транспорту, банків та колгоспно-кріпацької системи в організації сільського господарства. Наше безкласове суспільство хочемо будувати на суспільній і трудовій власності на знаряддя і засоби виробництва з одного боку, та політичній демократії — з другого боку, що виключить можливість творення експлуататорських класів капіталістичного чи більшовицького типу.

Ми проти прив'язування нас до будь-яких доктрин і теорій. Наші ідеї і політичні концепції випливають не з доктрин, а з реальних потреб і вимог українського народу, вони базуються на розвиткових тенденціях сучасного світу. Те, що ці ідеї і концепції визнає український народ, те, що вони дають безпосередній реальні успіхи в сьогоднішній боротьбі, те, що вони знаходять живий відгомін серед інших народів — найкраще доказує життєвдатність і правдивість цих ідей і концепцій.

Оце позиції активного політичного руху на Українських Землях. І коли ми порівняємо з поглядами на ці проблеми, начеркнені д-ром Марголіном,

Вол. Дорошенко

Герой національної праці

(У 50-річчя смерті О. Кононського)

(Локіччяня).

У виданнях НТШ, "Зорі" та "Записках" помістив Кононський низку нарисів до Шевченкового життєпису. Згодом обробив він їх у суцільну монографію, яку видав НТШ у двох великих томах 1898 і 1901 року. В скороченому вигляді вийшла ця біографія й по російськи в Одесі 1898 року.

До останнього часу ця праця Кононського була головним джерелом до пізнання Шевченкового життя й діяльності. Кононський оголосив також і низку незанихтих Шевченкових поезій або варіантів відомих у "Записках" НТШ та подавав деякі коментарі до Шевченкових творів Ом. Огононському, що їх той використав у своєму виданні "Кобзаря", яке вийшло коштом НТШ у 4 томах.

По за тим написав Кононський силу силену інших праць — публіцистичних, статистичних, літературних розвідок, статей і дописів, а також поезій, оповідань, повістей і романів, що їх містив у різних українських часописах у Росії або Австрії та в поштових російських журналах і газетах.

Усі ці писання присвячені життю українського народу, обороні його духовних і матеріальних потреб, або інформації про український національний рух за кордоном Росії. Всі його твори, не виключаючи й віршів та красної прози, перейняті виразною тенденцією — ширим народоловством. Вказуючи на сумне становище рідного краю й народу, кличе Кононський українську інтелігенцію працювати для просвіти й добробуту своєї батьківщини. Та зарозумів проповідувати в загально-людські ідеали — любов до людей, правди й волі згідно з свангельською наукою. Автор навіть у белетристичні й поезій звертає увагу головно на зміст, а не форму. Це, розуміється, значно обнижує їх мистецьку вартість. Вони дуже поступаються перед творами Ів. Нечуя-Левицького або Панаса Мирного.

І не диво — красне письменство для Кононського не самоціль, воно в нього одне із знарядь для боротьби за кращу долю України. Він виступав в них як адвокат своєї батьківщини, як палкий агітатор і пропагандист. Тому його поетичні твори це здебільшого так звані "громадянська поезія", так поширена у нас аж до цього часу. Але треба дуже сильною й могутньою талантом, щоб така поезія не відгоняла робленою реторикою, не оберталася у виршовану публіцистику. Навіть ранній Франко невільний від цього гріха: То тільки Шевченко міг висловлювати патріотичні почуття й поклики, не віддаючи в барабану реторику. Але ж Шевченко був геній, виняткова людина в нашій поезії. Не всім дано навіть наблизитися до його мистецтва.

Але все ж таки і між поезіями Кононського можна знайти твори високого почуття й щирого, неробленого патосу. Деякі й досі живуть на наших сцені, чи то в декламаціях, напр. "Провідь на горі", "Не при-

зивайте всує Бога", чи в співі, покладені під ноти ("Ой, поля ви, поля, мати рідна земля"). Видно, якби автор більше дбав за обробку своїх творів, більше уважав на їх форму, таких перлин було б у нього більше.

З прози Кононського найкращі дрібні оповідання з селянського життя — "Дід Євмен", "Наймичка" та ін., або з життя сільської інтелігенції, як напр. повість про сільську вчительку — "Непримиренна". Меншу вартість мають його довші речі, просякнені надто виразною тенденцією ("Юрій Горюченко", "Гришніки"). Деякі з них це хроніки, цікаві своїм побутовим тлом і згладками автобіографічного характеру, важними для життєпису автора ("Семен Жук і його родичі", "Молодий вік Максима Одина").

Кононський був по натурі людина громадська. Живим громадським діячем виступав він і в житті своїм і в писаннях. Але, як і інші його сучасники, він боровся словом, пером, а не мечем. Уживаючи вислову Миколи Вороного, можемо сказати й про Кононського те, що поет сказав про Котляревського, що він був "не гетьманський, а культурний".

В умовах тодішнього часу нашим письменникам доводилося часом і маскуватися, відхрещуватися перед ворогами правди і зливі, що вони не проповідують повороту до минулого, відновлення української держави (мовляв "Я не плачу за тим, що вже минуло і минає), а хотять тільки освіти, добробуту й мирного життя. Кононський не кликав нас до збройної боротьби, до національної революції, бо на те ще не прийшов час, не було ще відповідної аудиторії, але він не перестав нагадувати нам про обов'язки української інтелігенції перед народом, про повинність її служити рідному краю.

І ця поведолі "мирна" проповідь колишніх наших культурних "одинок" із Ол. Кононським на чолі мала все ж таки в собі велику вибухову силу. Сіане ними зерно національної свідомості не падало на кам'янистий ґрунт. Під впливом наших народників-культурників, передовсім Кононського, зростало нове покоління, якого вже не задовольняла мирна робота батьків. Чуючи себе вже не самотніми, вони ставали більше відважними: почали творити таємні організації з радикальними політичними цілями, аж нарешті повстала славетна РУТІ — Революційна Українська Партія — заснована саме синами цих культурників (Дмитро Антонович, Михайло Русов та інші).

Молодь пішла далі за своїх батьків і розгорнувши прапор Самостійної України стала на виразно революційний шлях, шлях фізичної боротьби з російським царизмом. Але приписувати через це всі заслуги в боротьбі за відновлення української держави тільки собі самим і забувати за працю "батьків" не годиться.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

тини" наших "культурних борців" низько схилимо голову перед його святою пам'яттю.

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

тини" наших "культурних борців" низько схилимо голову перед його святою пам'яттю.

Міжнародна Виставка-Базар в Парижі

У дні 1-3 грудня м. р. в розкішних салонах готелю Континеталь в Парижі відбулася Міжнародна виставка-базар, що її влаштували Світове Об'єднання Матерів і його французька секція — Юніон Францін Сівік е Соціал.

Почесними опікунами цього міжнародного базару були сам президент французької Республіки В. Орліо і міністер закордонних справ Р. Шуман. До складу комітету виставки увійшли визначні жінки країн Європи і Америки. Так, від Франції виставку очолювали: дружина президента Ради Міністрів пані Плевен і дружини міністрів пані Летурио і пані Кеї.

Кожна країна, яка брала участь у цьому базарі, мала свій окремий національний стенд. З державних народів були представлені Франція, Бельгія, Греція, Італія, Злучені Держави, Канада, Німеччина, Бразилія, Уругвай і ін., а з незалежних — лише Україна — "Україна на вигнанні", як оповіщав напис.

Український виступ був організований Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, і в цьому виступі брало участь українське жіноцтво Франції, Бельгії і Німеччини. Англія також відповідала своєю згодою але її експонатів свчасно не прибули. Цей дружній виступ українського жіноцтва був же одним наочним свідком, якого успіху можна досягнути спільними зусиллями.

Пані Вітязь, Худа (Бельгія), Піснявська і Винників (Франція) немало потрудилися урядити український павільон з надзвичайно художнім смаком. У той час як на деяких стендах державних народів були лише виробні національної промисловості, український павільон притягував увагу всіх відвідувачів красою своїх фарб і тонкістю виконання виробів народного мистецтва. А воно було представлено 400 об'єктів, починаючи з гарного образу Вожки Матері Неустоїчої Помочи, який ніби благословив цей український виступ і чудесною доргою —

Верталося знов до жіноцтва, не можна не відмітити особливості українського мистецтва, які поклали на цю виставку коло 400 об'єктів, починаючи з гарного образу Вожки Матері Неустоїчої Помочи, який ніби благословив цей український виступ і чудесною доргою —

І в повній гармонії з красою стенду були Наталія Очеретна і Люся Беренц, дві молоді, гарні панни в народних строях, які обслуговували стенд. Успіх українського павільону

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

тини" наших "культурних борців" низько схилимо голову перед його святою пам'яттю.

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

був надзвичайний, його фотографовано багато разів, перед ним цілий час стояв натовп.

Цей український успіх тим більший і важливіший, — коли прийняти до уваги есеї, що були в числі відвідувачів. Пані Плевен (дружина Президента Ради Міністрів) була від початку до кінця першого дня, також були присутніми пані Монерваль (дружина Президента Сенату), пані Летурио (дружина мін. колоній), пані Марозелі (дружина мін. повітряних шляхів сполучення), пані Петч (тружина мін. фінансів), депутати і депутатки (Ж. Дюпюї, С. Ламблен, Діне і ін.), дружини депутатів (Коллен, Мішу, Тенті до Пуе і ін.), амбасадори Канади, Греції, Італії, Венесуели і ін.

Не маючи можливості особисто відвідати виставку, — бо в цей самий день відвідала в Парижі данська королівська пара — президент Республіки вислав своєюю заступницею — з українського боку — були останнова О. Петлюра і Е. прокопівич, яким були представлені президентка МММ. пані д'Арсі і ген. секретарка пані Делем, а також віце-президентка МММ, бельгійська сенаторка, пані де Ляльє де ля Рок. — Також відвідали виставку п. О. Суліма (одна з українських делегаток на Міжн. Конгрес, що відбувся в червні 50 р.), яка в цей час перебувала в Парижі, пані Горані — директор української музичної школи в Парижі і майже всі члени Союзу Українок Франції на чолі з головою п. Фенік.

Але наскільки українське жіноцтво Парижу прийняло активну і живу участь у цьому міжнародному виступі, настільки українці Парижа поставились до того незрозуміло стримано.

У числі відвідувачів виставки ми могли лише відмітити — п. проф. Шумовського, п. Березняка, письменника Л. Полтаву, п. редактора Дубровського, голову ОУФ.

Вертаючись знов до жіноцтва, не можна не відмітити особливості українського мистецтва, які поклали на цю виставку коло 400 об'єктів, починаючи з гарного образу Вожки Матері Неустоїчої Помочи, який ніби благословив цей український виступ і чудесною доргою —

І в повній гармонії з красою стенду були Наталія Очеретна і Люся Беренц, дві молоді, гарні панни в народних строях, які обслуговували стенд. Успіх українського павільону

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

тини" наших "культурних борців" низько схилимо голову перед його святою пам'яттю.

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

тини" наших "культурних борців" низько схилимо голову перед його святою пам'яттю.

3 наукових Конференцій УВАН в ЗДА

"Петро Іванович Холодний — мистець і людина" — доповідь проф. Дам'яна Горняткевича, 24 грудня 1950 у Нью-Йорку.

Відкриваючи конференцію проф. М. Ветухів зазначив, що УВАН приділяє особливе місце вивченню українських рідних, що протягом цілих десятиріч, із покоління в покоління, працювали для української справи, як наприклад, Старицькі, Антоновичі, Чикаленки. Темою сьогоднішньої доповіді має бути нарис творчості українського митця і вченого Петра Івановича Холодного, славного представника родини, що дала цілий ряд обдарованих працівників на полі української культури.

Проф. Д. Горняткевич докладно зупинився на житті і творчості П. І. Холодного — великого митця, ученого, діяря і організатора. Він народився 18 грудня 1876 року в Переяславі, на Полтавщині. Жив у Києві і був тісно зв'язаний з українським рухом та українськими культурними колами. Був з професії хеміком-ученим, а душею мистецем і мистецтвом, не пройшовши двастаїтничої школи, досягнув верхів майстерності.

Українську революцію зустрів з захопленням, став організатором українського мистецького руху, намагався створити Українську Національну Галерею, був віце-міністром освіти уряду УНР.

Після поразки вийшов до Польщі, був у таборах, потім переїхав до Львова і там включився в українське мистецьке життя, дія не міг прожити без пензля. В мистецьку творчість

(6-7 метрів) тканого київського килима, що покривав український стенд, і кінчаючи тендітними біжутерійними писанками, подушечками для голки і ін.

І так у грудні 1950 українське жіноцтво дало же один доклад своєї етнографічної праці.

І в повній гармонії з красою стенду були Наталія Очеретна і Люся Беренц, дві молоді, гарні панни в народних строях, які обслуговували стенд. Успіх українського павільону

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

Тож у 50-річчя смерті Ол. Кононського, одного з найвизначніших і великозаслужених для справи "визволення Укра-

тини" наших "культурних борців" низько схилимо голову перед його святою пам'яттю.

І не розписувався ширше про белетристичні твори Ол. Кононського, бо про це читачі можуть довідатися з історії української літератури С. Єфремова або Вол. Радикевича, що їх можна дістати в кожній українській книгарні в Америці. А взагалі хто хотів би пізнати докладніше життя і діяльність Ол. Кононського, тому поради би прочитати книжку Ів. Франка на цю тему, що її видала в 1901 р. львівська "Просвіта". Цю книжечку слід би було перевидати у нас з нагоди 50-річчя смерті Ол. Кононського.

ВОЯЦЬКИЙ СВІТЛИ ВЕЧІР

Вечір. Сніжок легенько прилипає і білою шапою покриває землю, а з нею і наш воєцький табір в Атербері (стейт Індіана). На дворі тихо. Тільки тут і там чути кроки вартових. Але в одному барачі дивний настрій. Віля "стола", зробленого із військових кувирів, збралася гурт американських воєнів-українців 28-мої дивізії. Ще недавно це були цілком собі чужі люди, а сьгодні вони — одна родина. Відвідав від рідних, зібрався за старим звичаєм, щоб спільно привітати народження Христа. Так з одного боку радість, а з другого сум — й тут.

Почалася молитва. Всі зарікли до "стола", а на ньому кутя, солодощі, яблука. Найстарший віком перебрав роль голови родини і склав побажання.

Зникла самороблена кутя з ідушки, позникало все, що було на "столі". Усе це було скромне, але всі щиро дякували Всевишньому і за ті дари.

Залучала коляда "Бог Предвічний", тихо-тихесенько, а за нею "Нова радість стала" і т. д. і т. д. Воєцько вже спало. Погасли світла у всіх барнаках. Тільки ще в одному світились. Це наші воєки кінчають свят-Вечір сподами про Рідний Край і рідних; переплітаючи їх колядами.

УВАГА! — АЛЕНТАВНІ, ІСТОП, МОГТГЕМПОН, ТЕЛЕГТОН І ОКОЛИЩІ: — УВАГА!

Заходом Відд. У.К.К. в Ветлегом відбудеться 21. січня в год. 7. вечора, в церковній салі, СВІТО СОВОРНОСТІ, на якому крім мистецьких сил візьмуть участь запрошені видатні мистецькі діячі: Арт. Клавдія Кемпе-Гом, опер співак Іван Гом, арт. Л. Радманський, Фортел, супров. професор муз. Л. Турьяк. Реферат вилосить д-р Грегор Луїничський.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КЛУБУ при 313 E. 10th St. в Нью-Йорку Tel.: OR 4-9250

Винаймає дешево салю на всілякі родинні та товариські імпери, як весілля, хрестини, урядни, іменини, збори, веселітні стипи і проче.

Посуда й вахрїтї до диспозїції. На бажаїня Шановних Гостей, Управа Клубу аїнаїтїся рїдїни урядїняї імпери у власному єпрїадї.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ ТРЕТЯ СОТНЯ В НЬОАРКУ, НЬО ДЖЕРЗІ

— з приходом — УКРАЇНСЬКОГО НОВОГО РОКУ — бажає: — старішим українським звичаєм кріпкого здоров'я та повного відновлення всім своїм Членам, Знайомим, Покушчам та Симпатикам, Відвідувачам та всьому українському Громадянству в Ньюарку і околиці.

SITCH COMMITTEE FOR 1951: President: MICHAEL KORDA Financial Secretary: ADAM LESNIAK Treasurer: ANTHONY WITOWSKY Recording Secretary: WILLIAM BILYK

КРАЩОГО НОВОГО РОКУ Рідні, Приятелям і Пациєнтам — бажає — ВАСИЛЬ БОРАК Хіропрактор 1 West 34th Street New York 1, N. Y.

Старішим звичаєм предків наших з нагоди РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА НОВОГО РОКУ усіх Друзів, Читачів, Передплатників та Кольпортерів тижневика УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІННИК — вітає — та найкращих успіхів бажає ПРЕДСТАВНИЦТВО "У.С." в З.Д.А. В. БОРОВИК P. O. Box 1067 Newark 1, New Jersey

ОРГАНІЗАЦІЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ ТРЕТЯ СОТНЯ В НЬОАРКУ, НЬО ДЖЕРЗІ — з приходом — УКРАЇНСЬКОГО НОВОГО РОКУ — бажає: — старішим українським звичаєм кріпкого здоров'я та повного відновлення всім своїм Членам, Знайомим, Покушчам та Симпатикам, Відвідувачам та всьому українському Громадянству в Ньюарку і околиці.

то як дуже ми мусимо підкреслити їхню "історичність", їхню життєздатність. Через ці їхні властивості, вони годіні для успішного пропагування не тільки щодо реалізації наших народних стремлень, а й в цілі зміни ідейних настанов світової боротьби проти большевизму загалом.

Та mimo таких даних, яких аналіз з науково-історичних заложень з кожного погляду мусить їх піддержати і визнати дійсними, д-р Марголіна всеж таки додає своє "але". І тоді, коли всі ствердження і оцінки доповідача до цього "але" були об'єктивними, то зроблено тут зворот у суб'єктивізм, випливаючий, на нашу думку, традиційних упереджень ортодоксальних соціалістичних тецій щодо "націоналізмів" як політичних доктрин, зі своїми принципами провідництва чи вождівства та тенденціями нехтування демократичних засад. На базі історично-наукової аналізи цього руху, аналізи українського націоналізму на українських землях від 30-го по сьгоднішній день, узяв до уваги всі "розколи" і зв'язав з тим прогресивну орієнтацію на народ і демократичні засади, об'є-

тивно оцінка "але" не є оправданною.

В доповіді бракувало розроблення й наświetлення феномена координації політичних сил загалом, а його застосування в нашій еміграційній дійсності зокрема. Сама ж тема доповіді, як і історично-науковий ліхдид у її виведенні, хоч і саме поняття координації й не являється основною категорією політики, а лише феноменом, то всеж такі таким важливим, що не можна було його поминути. Це тим більше, що було порушено багато, куди менш важних проблем.

Цей брак знайшов зразу ж і свій "відблиск". Зведення дискусії до політичного інтер'єву створило враження, що навіть тут, в Америці, українські політичні дії не є скоординовані: побіч добрих політичних дій УКК в особі проф. Добрянського, є ще якісь інші, про які одначе не говорилося. А оптимістичні "вклади" в "запитах і відповідях" деяких дискусантів сугерували пасивним слухачам доповіді оцінку сучасного стану української політики як "ОК", хоч, на нашу думку, так оптимістично не можна на неї задивлятися.

Ще гірші наслідки виявив

цей брак розрібні феномену координації політичних дій, чи пак політичної єдності, про оцінку "легітимності" Державного Центру — що виводиться від законодавчого тіла українського Трудового Конгресу. На нашу думку, оцінка була дана не цілком об'єктивно, бо треба виходити з заложень тодішніх обставин, а не тільки з поглядів сьгоднішніх. Якщо в 1918 році інститут Українського Трудового Конгресу уважано демократичним, то таким ми мусимо його уважати й сьгодні. А таким він мабуть і був!

Даючи вислів нашим враженням про обговорюваний виступ д-ра Марголіна, хочемо ще раз підкреслити, що дімо варто над усіма заторкненими проблемами не тільки серйозно застановитися, але й багато продискутувати, а тоді виявиться, що розбіжності наших поодиноких політичних тецій не так то великі. Пізнавши правду, рівночасно знайдемо базу для об'єднання, якою єдиною с і може бути Україна й її народ. Тільки на цій базі є можлива політика в історично-науковому розумінні.

Ще гірші наслідки виявив

(Кінець).

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ КАЛЕНДАР У.Н.С. НА 1951 РІК? ЯКЩО НІ, НЕ ВТРАЧАЙТЕ АНІ ОДНОГО ДНЯ І ЗАМОВТЕ СОБІ НЕГАЙНО ЦЮ НАСТІЛЬНУ КНИГУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ, В ЯКІЙ ЗНАЙДЕТЕ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СВОЮ КРАЇНУ, СВІЙ НАРІД І СВОЮ ГРОМАДУ ТА ЯКА БУДЕ ВАМ КОЖНОЧАСНО ПОРАДНИКОМ І РОЗРАДНИКОМ. В ТЕКСТІ, КРИМ КАЛЕНДАРІЯ, ІСТОРИЧНОГО КАЛЕНДАРЯ ТА ІНШИХ ІНФОРМАЦІЙ, Є 48 СТАТЕЙ, ОПОВІДАНЬ, ВІРШІВ ТА ДОКУМЕНТІВ. МИСТЕЦЬКА КОЛЬОРОВА ОКЛАДИНКА І ВИКОНАННІ М. БУТОВИЧА. ЦІНА ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР! ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З НАЛЕЖИТИСТЮ ПОСИЛАНТЕ ДО: "SVOBODA" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. — Повідомляємо всіх членів Бр. св. Духа, від 237, що заплановані річні збори відбудуться в неділю, 14. січня, в годині 12:30 по полудні, в Н. Н. Домі, 4th & Ward Sts. Буде вибір нового уряду і важкі справи до вирішення. Д. Блаутка, пресд.; М. Крижа, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Уряд відділу 216 на 1951 рік є такий: Параскевія Матях, пресд.; Олена Гавришчак, заст.; Анна Сосновська, фін. секр.; Розалія Вілья, кас.; Анна Олександр, рек. секр.; Катерина Шемедик і Анна Сенечко, контролерки; Катерина Вілья, до пратора; А. Сосновська, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

РОЗШУКИ

НИКОЛА ЛЕХМАН з табору D.P. Міттенвальд, Німеччина, вїхав до Америки. Прошу зголоситися в дуже важкій справі: METELSKY OLEKSA R. F. D. 1, Box 215 Amherst, Mass.

ЕВА ГЕРЧАК, дочка Федя Герчак, зі села Дністрів-Головецький, пов. Турків, пошукує старика СТАХА ТИРЧАКА, який вїхав до Америки перед першою світовою війною. Пише на адресу: EWA (Hyrzak) WWSIANNYK 95 Van Anolen St., Auburn, N. Y.

МАРІЯ СТОРОЖУК пошукує ЯКОВА МИРОЖАКА зі села Рилівка, район Берездів біля Шенетців, що вїхав з родиною до ЗДА в роках 1927-28. А також інших знайомих прошу відповісти до: MARIA STADNIUK 10544 — 100 St., Edmonton, Alta., Canada.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

Пошукуємо СПІЛІВНИКА до бучерній-м'ясарній. Добре вироблений бізнес ковбаси, кишки, шинки і т. ін. — Можу також продати бізнес. J. E. NIEDZIELA 577 — 3rd Avenue, South Brooklyn 15, N. Y. Tel.: South 8-2984

ПРАЦЯ

Потрібно МУЖЧИН до праці при заліз. Мусить перейти лікарські огляди. Пишемо подати висновок, вагу, вік і родинний стан до: KENCROFT 373 Havel Avenue, Buffalo 7, New York.

Потрібно ЖІНКИ до домашньої праці. Мусить любити діти і знання про варення. Початкова платня 15 дол. тижнево, кімната і харч. Мусить зголоситися подружжю — 100 дол. місячно. Дані подати до: Mrs. F. L. SULLIVAN Freeport, Ill.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697

Острі і довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray, Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 раню до 6:45 вечорі. В неділі від 11. до 1. попол.

Д-р М. МАЙЗЕЛ лікує гострі і застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нерви і міхури, ревматизм; переводить аналізи крові і сечі. Провірка \$3.00.

107 E. 17th St., NEW YORK CITY коло 4-тої Евено і Юніон Сквер. Години: Щодня 10—11 сполудні і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

Evergreen 3-4416—4450

Maple Coal & Coke Co. anthracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS SALES & SERVICE 72-74 Box Street BROOKLYN 22, N. Y. Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.

КАЛЕНДАРЕЦЬ НА 1951 РІК

багатий змістом, в ціні тільки 20 центів з пересилкою 25 ц. або: 5 втук за 1 долар. Замовляти: UKRAINIAN PUBLISHING P. O. Box 235, Cooper Sta. New York 3, N. Y.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету до Нью Йорку кораблем „Дженерал Стірджіс“ дня 14-го січня: Чан Василь, Ева; Голдинський Микола, Варвара; Коваленко Іван, Евфрозина, Анастолій, Андрій, Марія; Тиндик Ірина; Бойчук Василь; Дозорська Анна; Гасюк Павло; Глібчук Федір, Олена, Святослава; Кізінь Павло, Лакерія; Когут Осип; Комеш Михайло, Марія, Михайло, Дмитро; Курпранець Осип; Мурич Григорій, Анна, Ніна, Ріта; Нагрибецький Ізидор, Катерина; Остап Василь, Катерина, Марія, Михайло; Прин Степан; Струж Петро, Анна, Леся; Суцук Теодор, Софія; Шимчук Іван, Роман; Тимків Григорій; Загілків Іван; Занько Іван; Шуріло Іван; Карабін Петро, Отелія, Ірина; Степанчук Михайло, Юлія, Орест, Ірина; Зінек Анна; Карпінч Микола, Ніна, Леонід, Володимир, Леопора; Печений Лавро, Катерина, Володимир, Василь, Степанія, Петро.

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Белу“ до Нью Йорку дня 19-го січня: Блашко Іван; Харченко Микита, Надія; Гнатів Володимир, Анна, Марія; Ястрембська Юлія; Кунько Богдан, Ольга, Тамара, Володимир; Місечко Михайло, Марія, Іванна; Мудрик Володимир, Павлина; Назаренко-Колячко Іван; Назаренко Іван; Новик Марта; Турк Анна, Іван; Ганас Катерина; Комарницька Ольга, Марія, Емілья; Лютий Григорій; Ленчук Василь; Нікітчі Андрій, Євдокія, Марія, Ольга, Василь; Новосівський Іван, Степанія, Тарас.

КОНЦЕРТ СЛОВЯНСЬКОЇ МУЗИКИ

Дня 20 січня 1951 р. о 8-ій годині вечора в салі „ПЛЯТО“ у Монреалі відбудеться концерт зложений з творів слов'янських композиторів (Лисенко, Шопен, Чайковський, Сметана і ін.) на користь Центру Слов'янознавства, аби улегчити їм оплати вписового. Наглядом за українською групою є одна з найповажніших і складається з 33-ох слухачів і слухачок. В програмі беруть участь найліпші сили Монреалю, в тому українка п-ни Лілія Карльсон, сопран. Теж український хор організації „СУМ“ під орудою П. Негребецького. Будуть теж виведені танки різних слов'янських народів. Солістка п-на Сосинська.

ДОБРА НОВИНА для терплячих на болі ревматизму, недомогання жолудка, нестравність, обструкції, міхури, катар жолудка, каміння, як різні шкірні хвороби як екзема, прищі, всякого рода сверблячки, недомогання нирок, біль голови, потовчення тіла, вивихнені суглави, цукриця, перстуда, кашель, дихавиця, нервовість і інші хвороби, терплячі знайдуть полегшу при вживанні наших зіль, які імпортуємо з Індії і Китаю. Якщо терпите на якесь недомогання просимо писати до нас по безплатній циркуляр адресуючи: Bradley Herb Tea Co., Box 224, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ІНО БРИТЕН, КОННІ.

Листопадове свято і збірка на народні цілі. Що року наша громада святкує Листопадове Свято. Цього року відсвятковано спільно з відданням пошани сл. п. ген. Тарасові Чупринці. Відправлено панахиду при співі парафіяльного хору, а о. Ковальчук згадав про наших борців, що полягли в боротьбі за Волю України. Зокрема присвятив багато уваги особі сл. п. ген. Чупринки-Шухевича. По панахиді збрано \$35. Вечером відбувся концерт. Гром. Василь Івашків говорив про Листопадовий зрив та УПА і закликав до пожертв. Зложено \$63, а по відтагненню розходу осталося \$54.

Зложили: М. Стасюк \$5; І. Козира \$3; по \$2: О. Годзик, В. Івашків; по \$1: А. Дзят, В. Глистяк, А. Хліб, М. Трохановська, П. Манченко, М. Івашків, М. Криницький, Н. Чубок, П. Перон, М. Селеман, М. Мельник, І. Чапко, А. Натяк, А. Котик, І. Ремес, Н. Сенцьо, П. Керелейза, П. Грицьо, П. Фаль, Я. Вайда, Н. Лемішка, Е. Копій, М. Урбанський, К. Савка, М. Вовк, С. Савчинський, М. Місько, М. Стасюк, Д. Карбовник, М. Карбович, П. Долінський, Я. Керелейза, П. Хлібівка, П. Березько, М. Марущак, А. Маланчук, П. Маржинський, М. Зементик, А. Савка, Т. Копка, П. Явин, П. Роман; решта дрібними. Друга збірка заходом Тов. імени Ярослава Микитича, відділ 16 У. Н. Помочі, дала \$33. Жертводавці: Тов. Я. Микитич \$10; по \$5: А. Цапик, Т. Копка, А. Савка; Г. Савчинський \$3; по \$2: П. Салабай, Г. Бариллак; М. Савчинський \$1. Місцевий допомогівий комітет з каси жертвував \$100. Разом вислано до У. Н. А. \$222. Теж місцевий допомогівий комітет зібрав і вислав \$75 до У. К. К. Місцевий допомогівий комітет запевив, що піде колядувати для УКК. Усім щира дяка, а зокрема диригентів п. Романишинів.

АНДРІЙ САВКА.

ПОНІСТАВН, ОГАНО

В часі повесільної забави по звичаю п-ни Ольги Глус, членкиці 348 відділу У. Н. Союзу з п. К. Брани, яку влаштували родичі молоді, теж члени Союзу, збрано на політичну працю \$16, а п-ні Марія Періг це зложила окремо \$5 на Національний Даток. Пожертви зложили: Іван та Анастасія Глус \$5, по \$2: Марія Періг, І. Дубас, Ю. Присташ, а по \$1: Павлина Павлишин, Кароліна Кузняк, Марія Юрчинина, Марія Русецька, Пелагія Вичек.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА ЗИМОВІ КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ

GR. 7-8951 КУРСИ МЕХАНІКИ КУРСИ ІЗДИ АВТАМІН Постарасмося для Вас про егзамін Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагасмо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ Інструктори фахівці. Зал. в 1916. L. TYCHNIEWICZ, директор Metropolitan Auto School 155 — 2nd Ave., близько 10th St. NEW YORK CITY

ГУДЗОН, Н. П. На УККомітет.

Дня 5 листопада о. В. Гумовський відправив в нашій українській греко-кат. Церкві панахиду за поляглих за волю України, а потім зійшлася громада наших людей до галі, щоб відсвяткувати Листопадовий Зрив. Вступне слово вголосив о. Гумовський, а довшу промову про Листопадові події вголосив п. Сиротюк. Про наші завдання в теперішню пору говорив п. Рожанковський. Додам, що бесідники це самі очевидці тих подій. На заклик п. Т. Оз. зложено на політичну акцію УККомітету \$21.26. Потім відспівано ще український національний гімн. Громада наша числом велика, але на святі було всього 38 осіб.

ПРИСУТНІЙ. БОСТОН, МАСС. 3 похорону на УКК.

Дня 4 жовтня прощала наша громада щирою народною працівицею, бл. п. Йосифа Бербецького, члена укр. прав. парафії, що походив з села Плуґів, повіт Золочів, а до Америки прибув тому 37 років. Покійний був основником 238 відділу У. Н. Союзу та доволілітнім його касиром, теж був делегатом на Український Конгрес у Вашингтоні, в 1940 році. Ніколи не відмовлявся від жертв на різні народні цілі, сам давав і ще збирав від других. По похороні зійшлася велика громада приятелів до церковної галі, де промовляли о. Е. Королишин, п. Іван Масний та інші, а підписаний прописи пошанувати пам'ять Покійного жертвами на попертя української справи. Збірку перевели І. Масний та І. Сілінський. Зібрано \$61, з чого вислано до УККомітету \$45, а решта на інші цілі.

Зложили по \$5: від 238 У. Н. Союзу, П. Чорнецький; по \$2: С. Чопек, М. Вонс, О. Е. Королишин, Т. Кучек, Д. Сілінський, С. Кучер, А. Гапанюк, В. Войко, М. Козалькевич; по \$1: К. Вортник, К. Вирт, У. Масний, В. Мігован, У. Купчек, П. Мороз, У. Зінько, С. Музика, М. Гапанюк, М. Майдані, О. Шафранська, П. Улашкевич, О. Гродзіньська, М. Порфенюк, Сальчик, У. Тамаш, Д. Пацак, Т. Вонс, Р. Сенефін, Р. Зварич, С. Яруш, М. Хомин, П. Воднар, О. Кудрик, А. Виноградник, Р. Халамай, П. Загурський. Решта дрібними.

ПЕТРО МОРОЗ.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найважче забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на розшуки до ЗУАДКомітету прохається на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка час, чийку ви шукаєте. Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових витратків та за втрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від житальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого пошлю при кінці.

ГРУПА ЛИСТІ ДО:

19730 Гордієнка з с. Слободич (Бердичів) який приїхав до ЗДА між 1923 і 1926 р. від Амурського Семена. 19731 Цар Михайла з с. Монастирі (Сянік) сина Василя і Розалії від Цар Миколая. 19732 Андріюшина Івана від Савчука Дмитра. 19733 Лапичького Василя з с. Воршевичі (Перемішль) від Осипа Лапичького. 19734 Баган Анну (в Каліфорнії?) і Йосифа Ціхольса (в Шікаго) від Юрійчук Ілька. 19735 До людей доброї волі. Хто виставить афідевіт для Чемеринських Богдана (26 років), Івана (53 р.) і Магдалини (51 р.). Голоситися до ЗУАДКомітету під ч. 19735. 19736 Піщуль Григорія і його родину від Александри Хомяк з пов. Броди. 19737 Баранюк Михайла, який вїхав з Німеччини до Канади а потім до ЗДА від Кобилянського Сергія. 19738 Бочеренок Ядвігу від М. Іванюка. 19739 Фейда Осипа і Якіма, Петрів Микола і Гому Івана, всіх з с. Тарнавка (Сянік) від Фейди Миколи. 19740 Галик Марту, тітку з с. Добриці Руські (Сянік) від Масик Марії. 19741 Коршиловського Володимир і Галушко Марти, о-

Конів (Доброміль) від Гаянк Миколи. Канадійські газети просимо передрукувати. 19680 Коріло Маланку, з д. Мокрицьку з с. Слобода (Ярослав) від Мокрицького Юрка. Голоситися до: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL HOME COMPLETELY AIRCONDITIONED ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ NEW JERSEY ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА У випадку смутку в родині кличте як в день так і вночі: JOHN KOWALCHUK 129 GRAND STREET cor. Warren Street JERSEY CITY, 2, N. J. Tel. BErgen 4-5131

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 17. грудня 1950 року помер ОЛЕКСАНДЕР ЛОПАЧАК, член 149 відділу У. Н. Союзу в Лаксавні, Н. П. Покійний родився в 1897 р. на Західній Україні в селі Хішевичі, пов. Рудки. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Оксану і зятя Івана. Похорон відбувся 20. грудня в церкві св. Духа на цвинтарі Holy Cross в Лаксавні. — В. П. П.: Марія Спілька.

Дня 29. грудня 1950 року помер МИХАЙЛО ДЖУМАК, член 316 відділу У. Н. Союзу в Рачестер, Н. П. Покійний походив зі села Підвисоке, повіт Рогатин, Зах. Україна. До У. Н. Союзу і до Товариства вступив 1915 року. Був кількома інпортатим касиром. Прожив 57 років. Полягив у смутку жону Анну, сина, пасерба і дві дитки. Похорон відбувся 2. січня з похороного заведення при участі родини, членів У. Н. Дому і Тов. ім. М. Драгоманова на Holy Sepulchre Cemetery. — В. П. П.: В. Іванців, секр.

Дня 6. січня 1951 р. помер на недугу серця в 65 році життя АНДРІЙ НЕЗНАКОМСЬКИЙ, член Бр. св. Михаїла, від. 213 У. Н. Союзу в Бейон, Н. Дж. Покійний родився в селі Якимівці, пов. Перемішль, Західна Україна. До Союзу в 1923 році. Полягив у смутку жону Марію, три дочки і три сини. Похорон відбувся 10. січня з української катол. церкви на Holy Cross Cemetery. — В. П. П.: О. Ковальський, секр.

WOODSIDE MEMORIAL ПОГРЕБОВЕ ЗАВЕДЕННЯ ВОЛОДИМИР ПАЦА, погреборай керівник Однотипний український погребник в НЮАРКУ Вигідний дохід Buses 13 (liv. Center), 18 ЧЕМНА І ГІДНА ОБСЛУГА 617 BROADWAY (At Elwood Theatre) NEWARK 4, N. J. Humboldt 3-4817

Ділимось сумною вісткою з рідною, приятелями, знайомими в Америці, Канаді і Європі, що: дня 26. грудня 1950 р. померла в шпиталі в Augsburg (Німеччина) МЕЛАНІЯ ВАСИЛИШИН з дому СОСЬ. Бл. п. Меланія уроджена в Чорткові, Зах. Україна. Була свідомою українкою, діяльною громадянкою, доброю Мамою та жінкою. Полягива в великій горю мужа Петра, дочку Тетяну в Німеччині, сина Романа в Америці та близьку рідню. Нехай Тобі найдорожча Мамо, Сестро і Тето чужа земля буде легкою! РОМАН ВАСИЛИШИН, син; ЮЛІЯ СОСЬ, ЛІДІЯ БУЛЬБА, ВОЛОДИМИР САРАХМАН. Філадельфія, 9. січня 1951 р.

Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS Обслуга Щира і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребани во \$150 ціні так низькій як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занімається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І КРАЇНЦІХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. ORchard 4-2568

UKRAINIAN FUTURE ROBITIA IN NEW YORK Roman KUSSOFF 41 W. 57th Street (5th Floor), NEW YORK CITY (близько Шостої Евено) Коли задумсте справити нове футро, переделувати, направити, так по-радьтеся в цій справі з досвідченим скіряником Романом Кузевом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковнір були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів. Ціни приступні. Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

ТАРЗАН, ч. 2510. Смерть Нуми. CLIMBED TO THE BACK OF THE BEAST, TARZAN PLUNGES HIS KNIFE INTO NUMA'S UNPROTECTED HEART! "WHO ARE YOU, AND WHAT ARE YOU DOING HERE?" DEMANDED TARZAN. "I AM JASON GRIDLEY, AND I AM LOST," REPLIED THE STRANGER. "I WAS SEARCHING FOR DR. FRANKLIN." "WE'LL CAMP HERE," THE APE-MAN SAID. "TOMORROW I'LL GUIDE YOU TO YOUR DESTINATION." -250-

Скочивши на хребет могутнього звіра, Тарзан утопив свій ніж у його незабезпеченім серці. „Хто ви є і що ви тут робите?“ запитався Тарзан. „Я Джасон Грідлі, і я заблукав“ — відповів чужинець. „Я шукаю за д-ром Френклинном“. „Ми тут розтаборимося“ — сказав малпочоловік. „Завтра я поведу вас до вашого місця“. Після вечері Грідлі розповів свою дивну історію.